

[Jens Peter Jensen (Agerskov).]

Vi fra det radikale venstre vil også her være velvilligt indstillet og medvirke til dette lovforslags behandling i et udvalg.

Morten Lange: I sidste øjeblik, inden den selvpålagte frist kom over os, lykkedes det for landbrugsministeren at få en større sværm lovforslag lagt på tingets bord. Det havde været gavnligt, hvis ministeren havde fordøjet lovforslagene om grundforbedring og om landvinding lidt længere, så de to ting da i det mindste kunne være blevet til én lov. Det er fremgået temmelig klart under den kommissionsbehandling, som er gået forud for disse lovforslag, at der ikke er nogen saglig grund til yderligere at forøge antallet af love på dette område, og det havde ikke været noget vanskeligt problem at samarbejde dem. Men min indvending går i virkeligheden noget videre; den går ud på, at man her fortsætter med en lovgivning, som i sin karakter er fejltagtig. Den er bygget op på tilfældige småsten, i stedet for at man skulle prøve på at samle et lovgivningskompleks med et centralt hovedsigte, som kan holde sammen på de forskellige dele.

Vi har her et par lovforslag, som i hovedsagen drejer sig om vand. Jeg tror, det er karakteristisk for dem, at næsten alle de foranstaltninger, der skal foretages i kraft af disse to love, drejer sig om, at vand skal fjernes, reguleres, pumpes væk, eller hvad der nu skal gøres ved det. Der er naturligvis mulighed for forskellige andre foranstaltninger efter grundforbedringsloven, men i hovedsagen er det vandet, det drejer sig om. Vand er en overordentlig vigtig vare i dette land, og i disse to lovforslag behandler man vandet ud fra et andet hovedsigte end selve spørgsmålet om landets vandressourcer; man behandler det ud fra spørgsmålet om den landbrugsmæssige hensigtsmæssighed uden at afveje det med en lang række andre og måske på længere sigt vigtigere hensyn. I andre lande, hvor man er gået mere, skal vi sige i detaljer, med principperne bag ved sådanne sager, har man samlet vandproblemerne i et mere gennemarbejdet samlet lovkompleks, og jeg tror, man derved i langt højere grad forhindrer, at man ved én lov prøver på at fremme noget, som man der-

efter ved en anden lov prøver på at forhindre. Men så længe man, når man har med vand at gøre, bruger flere forskellige sigter, må de forskellige love blive modsigende, og så må der opstå en lang række konflikter, som kun med vanskelighed kan løses. Det er naturligvis ikke noget nyt, at vi har en sådan form for lovstruktur her i landet; vi burde have en, der var bedre, og det får vi vel engang; men nu får vi altså foreløbig se, hvad vi kan gøre ved de foreliggende lovforslag.

Hvad angår spørgsmålet om grundforbedring og om landvinding i det hele taget, så er det ganske vist i år, vist endda præcist i år, vi fejrer 100 året for Dalgas, og det er selvfølgelig udmærket, men vi fejrer samtidig en erkendelse af, at landvinding kan være en overordentlig tvivlsom sag, hvad angår rentabilitet. Det er meget klart, at meget af den landvinding, der er foretaget, har været en forkert disposition. Der har vist sig at være områder, som ikke egnede sig til landbrug, hvorimod vi naturligvis også kan pege på en række områder, hvor der er nået ganske værdifulde resultater. Jeg tror, vi i fremtiden skal være klar over, at vore naturressourcer også fortjener at afvejes med deres værdi, inden vi bedømmer, om det landbrugsmæssige resultat kan give en gevinst, eller for at sige det på anden måde: jeg tror, vi kun skal gå ind på landvinding og grundforbedring i sådanne tilfælde, hvor det er ubetinget sikkert, at der er en betydelig samfundsmæssig gevinst at opnå. Alt for mange af de arbejder, der er foregået efter disse love, har været småprojekter uden noget sigte, og en del af de store projekter har vist sig at have et efter min mening finansielt set tvivlsomt resultat.

Set i lyset af disse betragtninger vil jeg mene, at lovforslagenes finansieringsvilkår nok er lovlig fristende. Jeg kan ikke se nogen særlig grund til, at der skal ydes statsstøtte i større stil til disse forbedringer. Jeg er villig til yderligere at se på spørgsmålet om finansieringen i udvalget; det er jo klart, at det er et spørgsmål, som trænger til en nærmere behandling, når man ser, hvor megen forskel der var på opfattelserne i den kommission, der behandlede sagen; men jeg vil sige det på den måde, at med min almindelige, skal vi sige, noget henholdende sympati over